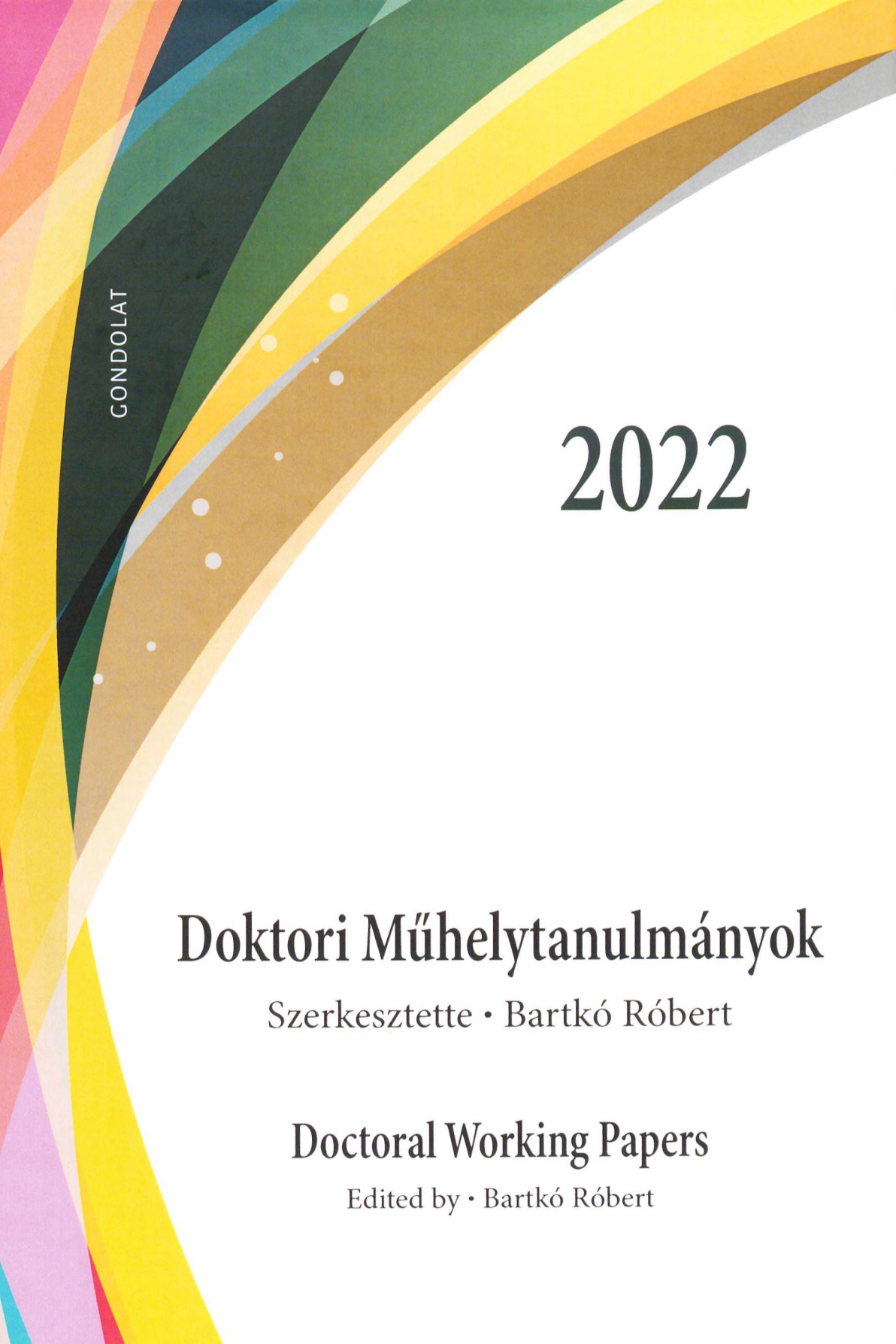

CONDOLAT

2022

Doktori Műhelytanulmányok

Szerkesztette • Bartkó Róbert

Doctoral Working Papers

Edited by • Bartkó Róbert

Doktori Műhelytanulmányok 2022

Doctoral Working Papers 2022

DOKTORI MŰHELYTANULMÁNYOK

Doktori Műhelytanulmányok 2022

Szerkesztette • Bartkó Róbert

Doctoral Working Papers 2022

Edited by • Bartkó Róbert

Gondolat Kiadó
Budapest

A kötet az Igazságügyi Minisztérium jogászképzés színvonalának emelését célzó programjai keretében valósult meg.

Szerkesztette

Dr. habil. Bartkó Róbert PhD, habilitált egyetemi docens

Lektorok

Dr. habil. Bartkó Róbert PhD, habilitált egyetemi docens (SZE DF ÁJK Bűnügyi Tudományok Tanszék), Dr. Ferencz Jácint PhD tanszékvezető egyetemi docens (SZE DF ÁJK Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék), Dr. Ganczer Mónika PhD egyetemi docens, tudományos és nemzetközi dékánhelyettes (SZE DF ÁJK Nemzetközi és Európai Jogi Tanszék), Dr. Hatwagnerné Dr. Kovács Viktória PhD egyetemi adjunktus (SZE DF ÁJK Kereskedelmi és Agrárjogi Tanszék), Dr. Hulkó Gábor PhD, egyetemi docens (SZE DF ÁJK Közigazgatási és Pénzügyi Jogi Tanszék), Dr. Kecskés Gábor PhD, egyetemi docens (SZE DF ÁJK Nemzetközi és Európai Jogi Tanszék), Dr. Kelemen Roland PhD, egyetemi adjunktus (SZE DF ÁJK Jogtörténeti Tanszék), Dr. Keserű Barna Arnold PhD, tanszékvezető egyetemi docens (SZE DF ÁJK Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék), Dr. Knapp László PhD, egyetemi docens, oktatási ügyekért felelős dékánhelyettes (SZE DF ÁJK Nemzetközi és Európai Jogi Tanszék), Dr. habil. Szoboszlai-Kiss Katalin PhD, egyetemi docens (SZE DF ÁJK Jogelméleti Tanszék)

© A tanulmányok szerzői, 2022

Szerkesztés © Bartkó Róbert, 2022

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítást,
a mű bővített, illetve rövidített változata kiadásának jogát is.
A kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű,
sem annak része semmiféle formában nem sokszorosítható.

www.gondolatkiado.hu
facebook.com/gondolat

A kiadásért felel Bácskai István
Szöveggondozó Gál Mihály
A kötetet tervezte Lipót Éva

ISSN 2064-1788

Tartalom • Table of Contents

Előszó	9
 ADSIZ, MELEK United States & Turkey: The S-400 Crisis	 11
 ALBERT ANDRÁS A vallásszabadság és a vallási tolerancia a 16–17. századi királyi magyarországon (1568–1691)	 21
 ANTAL ORSOLYA Az alternatív jogvitarendezés fajtái, annak uniós és hazai jogi szabályozása	 51
 ANTAL PÉTER A tulajdon fogalmának eszmetörténeti változásai	 65
 BORS SZILVIA Az okozati összefüggés jelentősége a munkajogi sérelemdíj alkalmazásánál	 75
 BÓKA ZSOLT Egyházjog az Új Emberben (1945–1948)	 86
 KOVÁCS EDIT A pandémia hatása a hazai foglalkoztatáspolitikára a kormányzati szakpolitika tükrében. A foglalkoztatáspolitikai céljának és eszközrendszerének változásai	 104
 KOZÁK BETTINA Az Európai Unió közigazgatási joga. Különös tekintettel a törvényesség és a hatékonyság elvére	 119
 PAIZS MELINDA ADRIENN ADalékok az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi lxxviii. tv. genezisére – különös tekintettel az ügyvédi pro bono tevékenységre	 135

SOMOGYI CSILLA	
A sértetti jogok megjelenése az eub ítélkezési gyakorlatában	146
SOMOGYI ENIKŐ	
Irány az e-parlament! A törvényalkotás parlamenti informatikai rendszere (ParLex)	162
SPINDLER ZSOLT	
Towards a legally binding instrument on armed conflict resolution	171
STIPKOVITS TAMÁS ISTVÁN	
Start up: innovatív, de nem KKV? A nagy növekedési potenciállal rendelkező, kisméretű, innovatív vállalkozások fogalmi meghatározása	197
SZILÁGYINÉ HEINRICH ANDREA	
Rendészeti szervek működése az ókeresztény mártírártákban	209
TAJTI ENIKŐ	
A birtokvédelmi eljárás a közigazgatásban	227
THORIQ BAHRI, MOHAMMAD	
Understanding the Pattern of International Migration Challenges In Human Rights Protection	236
YASIN, TOKAT	
Are internet regulation and freedom of speech at odds? How can the balkanization of the internet affect users' freedoms on the internet?	254

Előszó

A győri Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolája több mint két évtizede rendezi meg éves konferenciáját. A tudományos találkozó nemcsak az ország doktori iskoláit képviselő doktoranduszok sereg-szemléje, de kiváló lehetőséget is biztosít a kapcsolatteremtésre, az új tudományos gondolatok megosztására.

A hagyományokat követve, 2021. december 10-én „A jogtudomány sajátosságai 2021 – A hagyomány szerepe a tudomány művelésében: Szladits Károly 150” cím alatt került sor a soron következő tudományos konferencia megtartására.

A pandémia ellenére jelentős számban regisztráltak a kollégák a konferenciára, előadásaikkal szinte valamennyi, az állam- és jogtudományokhoz tartozó tudományterület képviseltette magát. Büszkéek vagyunk arra, hogy a konferencia töretlen népszerűséget élvez, melyet erősít, hogy valamennyi regisztrált előadó előtt nyitva áll a lehetőség, hogy gondolatait publikálja is.

Jelen kötet – illeszkedve a Doktori Iskola kiadványainak sorába – ezen elkészült, lektorált tanulmányokat tartalmazza. Bízunk benne, hogy a tanulmánykötet nemcsak az abban publikáló doktoranduszok számára nyújt majd segítséget tudományos fejlődésükben, de haszonnal forgatja majd a szakma és minden érdeklődő is.

A Doktori Iskola egyben köszönetet mond az Igazságügyi Minisztériumnak, hogy támogatta jelen tanulmánykötet megjelenését, mely „az Igazságügyi Minisztérium jogászképzés színvonalának emelését célzó programjai” keretében került kiadásra.

Győr, 2022. június

Dr. habil. Bartkó Róbert PhD. LL.M.
szerkesztő
habilitált egyetemi docens
A Doktori Iskola Titkára

Irány az e-parlament!

A törvényalkotás parlamenti informatikai rendszere (ParLex)

Somogyi Enikő

Nemzeti Közszerológati Egyetem
Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola

ABSZTRAKT

Az elmúlt évtizedekben a demokratikusan működő törvényhozó testületeknek alapvető fontosságú háttérintézményévé váltak a szakmaiságot biztosító parlamenti szervek. Az informatika előrehaladásával a parlamenti munkaszervezetek fontos célkitűzésévé vált, hogy korszerű technológiai rendszerekkel támogassák a törvényhozók munkáját. Kiemelendő a Törvényalkotás Parlamenti Informatikai Rendszere (ParLex), ami az 1989-ben megalakult Országgyűlés Hivatalában a folyamatosan meglévő fejlődés iránti igény vívmánya lett. Ez Európában élvonalbelinek mondható informatikai fejlesztés, amely automatizálja a Parlament törvényalkotó működését. A ParLex lehetővé teszi a legfontosabb irománytervezetek létrehozását, teljes körű szerkesztését és benyújtását, valamint az országgyűlési hivatali folyamatok során a kodifikációs, illetve bizottsági feldolgozást és az ehhez kapcsolódó munkafolyamatok elvégzését.

Kulcsszavak: e-parlament – törvényalkotás – fejlesztés – hatékonyság – adminisztráció

1. BEVEZETÉS

A törvényhozás sem maradhat ki a digitalizációból. Az Országgyűlésben 2016 őszén vezették be a ParLexet, az elektronikus irományszerkesztő és folyamatkezelő rendszert, ami 2021. augusztus 2-án a jogalkotási tevékenységet, annak munkafolyamatait segítő Integrált Jogalkotási Rendszer (IJR) alrendszerévé vált, IJR-ParLex névvel. Az IJR napjainkban átfogja a kormányzati döntés-előkészítési és döntési folyamatok teljes vertikumát, egyúttal támogatja az Országgyűlés törvényalkotási tevékenységét is. A központi személyügyi nyilvántartásokat, az ügyfélkapus rendszereket, a nemzeti jogszabálytár adatait is felhasználva komplex megoldást nyújt a jogalkotás folyamatához.¹

¹ Az Országgyűlés elnökének tájékoztatása az Integrált Jogalkotási Rendszer bevezetéséről, https://www.parlament.hu/documents/10181/5568475/HB_t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3_IJR+bevezet%C3%A9se.pdf/ad4a6e83-7ee1-aada-1a70-6bccf2520a3e?t=1594368443067, 2021. december 18.

A ParLex kialakításának fő célja alapvetően az volt, hogy a költségvetési törvényjavaslat feldolgozására a korábban használt TAIR (ACCES alapú adatbázis) rendszert egy modernebb, a folyamatosan változó informatikai környezet lehetőségeit felhasználó, könnyebben kezelhető alkalmazással kiváltsa.² 2013-ben az Országgyűlés Hivatalának a vezetése elfogadta az új rendszer kidolgozásának koncepcióját.³ Ez már nem csak a költségvetési törvényjavaslat feldolgozásának jelentős automatizálását – és ezzel együtt a hivatali háttérmunka időigényének csökkentését – tűzte ki célul, hanem az előterjesztők (a kormány, a képviselők és a bizottságok) számára olyan mechanizmusokat kívánt beépíteni, amelyek megkönnyítik a jogszabályszerkesztési folyamatokat, értve ezen például a jogszabályi előírásoknak megfelelő szerkesztési módot, kodifikációt. Egy webalapú rendszer koncepciója készült el, amelynek megvalósítása mellett, hogy a világ minden tájáról bárhol, bármikor elérhető, garantálja az adatbiztonságot, gyorsabbá és hatékonyabbá teszi a képviselői és hivatali munkát. Továbbá az Országgyűlés más informatikai rendszereivel történő kapcsolódása révén lehetővé teszi a korábbi nehézkes, sok adminisztrációval járó, papíralapú munkavégzés helyett az elektronikus ügyvitelt.⁴

2. A RENDSZER ELŐKÉSZÍTÉSE, ELŐZMÉNYEK

A ParLex előzményei az 1990-es évek elejére vezethetők vissza. 1992-ben az Országgyűlés Hivatalán belül került kifejlesztésre a TAIR, amely egy kizárólag lokális hálózaton működő, Access-alapú adatbázisrendszer volt. A TAIR-rendszer jelentős hivatali élőmunka igénybevételével bár megkönnyítette a költségvetési törvényjavaslatokhoz kapcsolódó háttérmunka elvégzését, a 2010-es évek elejére már kevésbé előrehaladott technológiának számító informatikai megoldásokat használt. A költségvetési törvényjavaslat hivatali feldolgozása a TAIR-ral még több embernek is napokat, heteket vett igénybe – kezdve attól, hogy a törvényjavaslatot szó szerint soronként kellett adatbázisban felépíteni, odáig, hogy a papíralapon benyújtott képviselői módosító javaslatokat szintén manuálisan kellett feldolgozni.⁵

² Felhasználói kézikönyv a „Törvényalkotás parlamenti informatikai rendszere (Parlex)” tárgyú fejlesztéshez, <https://www.parlament.hu/documents/10181/773675/Parlex+k%C3%A9zik%C3%B6nyv+I.+r%C3%A9sz/f72a4bae-ce41-4dda-9d84-f228d277181e>, 2021. december 18.

³ Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 30. § (2) bekezdése alapján az Országgyűlés elnöke 2016-ban a ParLexet az irománybenyújtás elektronikus formájaként határozta meg.

⁴ Parlex oktatóanyag, <https://www.parlament.hu>, 2021. december 18.

⁵ OGYH ParLex prezentáció, bevezetés, funkció ppt előadás, 2021. december 18.

2013-ra a rendszer korlátai nyilvánvalókká váltak, és egyre nagyobb igény mutatkozott egy korszerű rendszer kifejlesztésére. A nemzetközi megoldások⁶ megismerése a magyarországi törvényalkotási folyamatok „leképezéséhez” nélkülözhetetlen segítséget nyújtott. Ennek alapján az Országgyűlés Hivatalának vezetősége 2013-ban a házelnök elé terjesztette javaslatát egy új informatikai rendszer kifejlesztésére, amely webalapú működésével lehetőséget biztosítana a felhasználóknak, hogy a rendszert bárhol és bármikor elérhessék, az adatok és a folyamatok teljes informatikai biztonsága mellett az irományait megszerkeszthessék, és elektronikusan benyújthassák, ami a munkafolyamatokat gyorsabbá és hatékonyabbá teszi. A cél az volt, hogy a törvényalkotásban részt vevők számára a korábbiakhoz képest jóval több idő álljon rendelkezésre az érdemi munkavégzésre. Ebben az évben a meglévő pénzügyi keretre figyelemmel az Országgyűlés Hivatalának munkatársai elkészítették a rendszer műszaki specifikációját, és a versenytárgyalásra jelentkező informatikai cégek legjobbjának kiválasztását követően megkezdődött a fejlesztés. A fejlesztés során szükségessé vált az egyeztetés a törvényalkotás minden szereplőjével (kormányzat, országgyűlési képviselők), valamint a munkájukat közvetlenül segítő hivatali alkalmazottakkal (hivatali munkatársak, kormányzati és frakcióalkalmazottak). A fejlesztés az igények folyamatos specifikálásával agilis módszertan szerint zajlott, a fejlesztők két-három hetes periódusokban mutatták be az elkészült termék egyes funkcióit.⁷

Az Országgyűlés elnöke 2016 októberében határozta meg az irománybenyújtás elektronikus formájaként a ParLexet.⁸ Két ütemben történt a bevezetési folyamat. Az I. ütem 2016. október 17-től korlátozott funkcionalitással indítja útjára a programot az Országgyűlés Hivatalának munkatársai felé. Ahhoz, hogy a rendszer funkcionalitását biztonsággal lehessen éles körülmények között „tesztelni” és alkalmazni, a hivatali ParLex-munkacsoport tagjai a papír alapon benyújtott törvény- és határozati javaslatokat feldolgozták, a beérkező módosító javaslatokat rögzítették a rendszerben és előkészítették a részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatokat, a bizottsági jelentéseket és az összegző módosító javaslatokat, összegző jelentéseket. Ez utóbbiak elektronikus benyújtására – a bizottsági elnökök hozzájárulásával – hivatali munkatársi segítséggel került sor. A II. ütem 2017. évi tavaszi ülészak kezdetétől teljes funkcionalitással (elektronikus/papír) vegyes

⁶ Például Dániában a Lex Dania, az Európai Parlamentben az AT4AM rendszert használják.

⁷ OGYH ParLex prezentáció, bevezetés, funkció ppt előadás, 2021. december 18.

⁸ Az Országgyűlés elnökének a határozati hárszabály 30. § (2) bekezdés b) pontja szerinti meghatározása az irománybenyújtás elektronikus formájáról, <https://www.parlament.hu/documents/10181/773675/Meghat%C3%A1roz%C3%A1s+az+irom%C3%A1nyben%C3%BAjt%C3%A1s+elektronikus+form%C3%A1j%C3%A1r%C3%B3l/e2a-a25b8-bbe3-4d16-b32a-2ab74ba7932a>, 2021. december 29.

rendszer kiépítésére fókuszált.⁹ Tehát az elektronikus irománybenyújtás már a tavaszi ülésszak kezdetétől lehetővé vált, de nem kötelező jelleggel. Párhuzamos, vegyes rendszer működött, így az előterjesztőnek lehetősége volt papír alapon is benyújtani az indítványokat. 2017. április 4-től viszont már kötelező volt házbi-zottsági állásfoglalás alapján a rendszerben benyújtani a törvény, illetve határozati javaslatokat. 2018. november 9-től a rendszeren benyújtandó indítványok köre pedig tovább bővült.¹⁰ A bevezetés második ütemének feltételeként sor került a ParLex kormányzati szinten – közigazgatási államtitkári értekezleten – történő bemutatására, valamint megtörtént az I. ütem során megfogalmazódott, szükségessé váló további fejlesztések megvalósítása is.¹¹

3. A RENDSZER FUNKCIÓI

A ParLex egy korszerű megoldásokat kínáló informatikai rendszer. A rendszer alapjait többek között a nemzetközi standardnak megfelelő XML-alapú programnyelv adja, emellett az egyénileg kiosztott jogosultságok, a széles körű adatbiztonság, a beépített automatizmusok, a sablonok használata. A ParLexnek két fő funkciója van, egyrészt az iromány- és dokumentumszerkesztés, másrészt a folya-matkezelés.¹²

A ParLex az IJR részeként jelentős fejlődésen ment keresztül, napjainkban az irományok megszerkesztése az Elektronikus Jogszabály-előkészítő Rendszer (EJR) modul használatával történik. Az EJR szolgál a tervezetek – jogszabályszerkesztési szabályoknak megfelelő – megszüvegezésére, megszerkesztésére, amely egyrészt történhet manuálisan: a normaszöveg begépelésével, bemásolásával. Másrészt lehetőség van a normaszöveg word fájlból történő importálására. Harmadrészt a módosítani kívánt alapjogszabály egységes szerkezetű szövegét egy jogi adattár-ból betölthetjük, szerkeszthetjük, a kívánt módosításokat abban elvégezhetjük. Ez azt jelenti, hogy a tartalmak átírásával az EJR automatikusan generálja a módo-sító – például az újraszabályozó, kiegészítő – rendelkezéseket, a hatálybalépést.

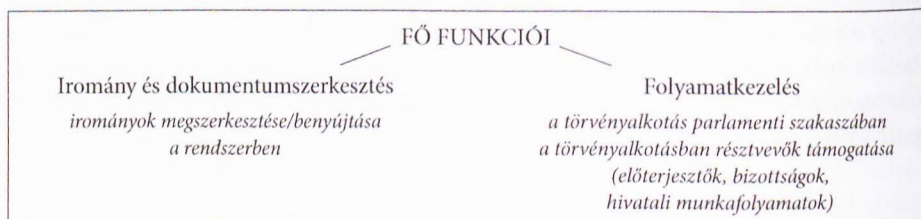
⁹ A rendszer első „igazi”, nem hivatali felhasználója Farkas Gergely jobbkios országgyűlési képviselő volt, aki 2017 februárjában elsőként nyújtott be elektronikusan módosító javaslatot a munkacsoport által feldolgozott T/13472 számú törvényjavaslatához.

¹⁰ Ez már kiterjedt az írásbeli és szóbeli választ igénylő kérdés, az írásbeli válasz és az interpelláció elektronikus úton történő benyújtására is. A Házbi-zottság 5/2018-2022. állásfoglalá-sa az egyes indítványok elektronikus úton történő benyújtásáról, https://www.parlament.hu/documents/10181/111782/5__2018_2022_HB_AF.pdf/1d0f1832-cb45-8f7c-8483-b68709727aac?t=1539677194000, 2021. december 29.

¹¹ ParLex mint az IJR előfutára, jelentősége a jogalkotás modernizálásában, dr. Gáva Krisz-tián előadása a 2021. augusztus 26-ai IJR zárórendezvényen.

¹² OGYH ParLex prezentáció, bevezetés, funkció ppt előadás, 2021. december 18.

A szerkesztés során lehetőség van a tervezet szövegében a jogszabályi hivatkozások felismertetésére és folyamatos, automatikus nyomon követésére, továbbá a kodifikációs ellenőrzésre. Az előterjesztőnek lehetősége van az elkészült tervezetét azonnal, illetve időzítetten is benyújtania. A benyújtást követően a javaslat irományszámot kap, annak szövege a parlament honlapján megjelenik.¹³

Az iromány- és dokumentumszerkesztés mellett rendkívül fontos, hogy maga a törvényalkotási eljárás folyamata is elektronikusan támogatva legyen, az egyes tárgyalási háttéranyagok, nem önálló indítványok a rendszeren keresztül, az eljárási szakasznak megfelelően megszerkeszthetők, benyújthatók legyenek. Ezen parlamenti munkafolyamatok támogatására vonatkozó egyes funkciók elvégzéséhez természetesen megfelelő jogosultságok szükségesek. Minden felhasználó számára elérhető a rendszerben az értesítés, határidő-figyelés funkció. A hivatali munkafolyamatok keretein belül a hivatal munkatársa tud kodifikációs szakvéleményt készíteni, módosító javaslatokat feldolgozni, bizottsági döntéshozatalt előkészítő háttéranyagot szerkeszteni és publikálni. Továbbá a beérkezett képviselői módosító javaslatokat tárgyaló bizottság szerint leválogatni, bizottsági állásfoglalásokat rögzíteni. Előterjesztői oldalról kiemelendő, hogy a rendszerben szintén lehetőség van a már benyújtott indítványokhoz módosító javaslatok megszövegezésére, mely során a program összehasonlítja az eredeti és a változtatási szándékot, mely alapján a módosító pontokat automatikusan parlamenti korrektúrával, törvényhelyi sorrendbe rendezve generálja. Továbbá az előterjesztők a rendszeren keresztül tudják elkészíteni az előterjesztői tájékoztatót, az egységes javaslattervezetet, illetve rendelkezésre áll számukra az előhatályosítás funkció, melynek használata során a módosítások beépülnek a törvényjavaslat szövegébe, illetve a hivatkozások átszámozódnak.¹⁴

¹³ OGYH ParLex prezentáció, bevezetés, funkció ppt előadás, 2021. december 18.

¹⁴ Uo.

4. JOGOSULTSÁGKEZELÉS A RENDSZERBEN, A FELHASZNÁLÓK TÁMOGATÁSA

Amint már említésre került, a ParLex kötelező jellegű használatára az egyes indítványok elektronikus benyújtásáról szóló 1/2017. házbizottsági állásfoglalás alapján, 2017. április 4-től került sor. A rendszer működéséhez és annak gyakorlati használatához elengedhetetlen szükség volt egy szakértői csapat összeállítására, akik átadják a megszerzett tudást. Ezért a bevezetésnél szükség volt az Országgyűlés Hivatalán belül egy jól képzett ParLex-munkacsoport felállítására a felhasználók képzésére, támogatása céljából. Ez természetesen fontos, hiszen a rendszer folyamatosan fejlődhet, újabb és újabb funkciókkal egészülhet ki. A 2016. évi őszi ülésszak végétől a Hivatal ParLex-munkacsoportja mind a minisztériumok, mind a frakciók részére biztosította a ParLex működéséhez kapcsolódó oktatásokat. Közel fél év alatt, több mint 400 fő számára történt meg a rendszer alapvető funkcióinak a bemutatása, és biztosított volt az ismeretek oktatói felületen történő gyakorlása. Az oktatások egymásra épülő tematika szerint történtek meg, először az alapismeretek, majd a haladó ismeretek elsajátítására került sor (2×120 perces alkalom során, informatikai oktatóteremben, 12-15 fős csoportokban). Jelenleg a képviselők, szószólók és szakértők részére biztosított a folyamatos oktatás, illetve a ParLex-munkacsoport támogató segítsége, akikhez kérdéssel fordulhatnak. A személyes oktatás mellett felhasználói kézikönyv és oktatói kisfilmek is segítik eligazodni a felhasználókat.¹⁵

A felhasználók a gyakorlati használat során több szerepkört kaphatnak. Az egyénileg kiosztott jogosultságot kapók köre elég széles, többek között a kormányzati szereplők, az országgyűlési képviselők, a frakcióalkalmazottak és a hivatali munkatársak számára biztosított a hozzáférés. A felhasználói jogosultságtól független funkciók minden felhasználó számára egyaránt elérhetőek a rendszerből, míg a hivatali és előterjesztői folyamatok szigorú jogosultsághoz vannak kötve. A hivatali munkafolyamatok során a funkció elvégzéséhez a megfelelő jogosultsággal rendelkező munkatárs jogosult. Az előterjesztő által benyújtandó irományokat ő maga, a benyújtói jogosultságával természetesen meg tudja szerkeszteni, illetve tudja azokat benyújtani. Továbbá jogosultságigénylés esetén a munkatárs is elő tudja készíteni számára az irományt benyújtásra.¹⁶

¹⁵ Oktatási tájékoztató, <https://www.parlament.hu/documents/10181/5568475/IJR+honlap-ra+oktat%C3%A1si+t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3.pdf/fc55acb0-bed4-6136-08ce-d52424a7420d?t=1594368732422>, 2022. január 20.

¹⁶ ParLex mint az IJR előfutára, jelentősége a jogalkotás modernizálásában, dr. Gáva Krisztián előadása a 2021. augusztus 26-ai IJR zárórendezvényen.

5. A RENDSZER EREDMÉNYEI

Az Országgyűlés Hivatala a ParLex programmal nevezett a kétévente megrendezett Európai Közzolgálati Díj 2019. évi versenyére. A kiírás tematikájában foglaltak alapján olyan előremutató pályamunkákat vártak, amelyek innovatív és a jövő számára fenntartható megoldásokat mutatnak be a közszektorban. A 2019. május 17-én elektronikus úton az Európai Közigazgatási Intézet számára beküldött pályázati anyagot egy független európai szakértőkből álló bizottság értékelte konszenzusos döntéshozatali elv alapján. A ParLex a legmagasabb szintű, európai és nemzeti kategória 81 pályamunkája között versenyzett. A többbhetes értékelési folyamatot követően 2019. június 17-én az Európai Közigazgatási Intézet e-mailben értesítette a Hivatalt, hogy a szakértői zsűri a ParLex pályázati anyagát „Best Practice” tanúsítvánnyal díjazta.¹⁷

A Törvényalkotás Parlamenti Informatikai Rendszere hozzájárul a minőségi jogalkotáshoz. A benyújtott indítványok strukturáltak, áttekinthetők, egységesek. A program a bevezetése óta biztosítja a gyorsaságot, a megalapozott döntéslőkészítést, az információbiztonságot, az egyszerű jogosultságkezelést. A ParLex hatására a belső munkafolyamatok racionalizáltabbak, hatékonyabbak lettek. A bevezetést követően az oktatásokon szerzett tapasztalatok, illetve az azokat követő visszajelzések pozitívak. A felhasználók elégedettsége a rendszer bevezetését követően, annak rendszeres használatával fokozatosan és folyamatosan nőtt.¹⁸

A különböző célcsoportok eltérő funkciókat használnak. A tárcák oldaláról a törvényjavaslatok, egységes javaslattervezetek programban történő megszerkesztése a jellemző. Továbbá írásbeli kérdés esetén az arra adott válasz is könnyedén benyújtható a rendszeren keresztül.¹⁹ A képviselők által leggyakrabban benyújtott indítvány az írásbeli kérdés, a ParLex által bárholonnan könnyedén kérdést intézhetnek a Kormányhoz, a Kormány tagjához, az alapvető jogok biztosához, az Állami Számvevőszék elnökéhez, a legfőbb ügyészhez és a Magyar Nemzeti Bank elnökéhez. Továbbá a frakciómunkatársak a program által könnyedén előkészíthetik a képviselők számára a benyújtandó tervezeteket. A hivatal munkatársai számára a program egyszerűbbé teszi a tárgyalási háttéranyagok előkészítését, az egyes (elsősorban bizottsági) nem önálló indítványok elkészítését is. Mindemellett a rendszer lehetőséget biztosít a képviselőknek, illetve a kormánynak arra, hogy az általános munkaidő lejártát követően nyújtsák be a javaslataikat, ezáltal több idő áll rendelkezésre a benyújtást megelőző lépések előkészítésére. A 2017-es

¹⁷ OGYH Beszámoló EPSA Díjátadó Maastricht 2019. november 18.

¹⁸ OGYH beszámoló Molnár Gáborral készült interjú alapján 2021. december 28. online egyeztetés

¹⁹ Az írásbeli kérdés, írásbeli válasz a címzett és a válaszadó között teljesen automatizáltan zajlik.

elrendelés hatására mára az irományok túlnyomó többsége (kb. 70-75%-a) a ParLexen keresztül érkezik. Az idő- és térbeli benyújtási korlátok „eltűnése” minden felhasználó számára olyan könnyebbséget jelentenek, amelyek miatt a többség szívesen használja a rendszert.²⁰

6. ÖSSZEGZÉS

A ParLex megalkotásának és bevezetésének célja elsősorban az országgyűlési törvényalkotó munka folyamatának elektronikai megoldásokkal történő elősegítése volt. Napjainkban az IJR átfogóan képes segíteni a jogalkotási folyamatot, mely az IJR-ParLex mellett több alrendszerből is áll. Az IJR az önkormányzati rendeletalkotástól kezdve a törvényalkotásig, az uniós notifikációs folyamatokat és a törvények kihirdetését is kezelve, biztosítja egy olyan hatályos, a kor legmagasabb szintű elvárásainak megfelelő, pontos jogszabály-nyilvántartás létrejöttét, amelyet mind a jogalkotók, mind a jogalkalmazók teljes bizalommal használhatnak.²¹ Emellett a jövőt érintően a fejlesztési irányok kiterjesztésének többféle lehetősége is felmerült, ilyen például többek között a köztársasági elnöki kihirdetés (e-promulgáció).

Összegzőként megállapítható, hogy a bevezetést követően eltelt pár év alapján a felsorolásból, kifejtésekből is látszik, hogy a felhasználóknak kínált lehetőségtár számtalan előnyt biztosít, ami maga után vonja az elégedettséget. A rutin kialakulásával a rendszerben való munkavégzés önállóvá válik. A ParLex, illetve mára már az IJR használata a papírmentes, hatékony jogalkotói munkát segíti elő, és egyben sokrétű, hatékony munkavégzési lehetőségeket biztosít napjaink és a jövő generációi számára.

IRODALOM

1. Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat
2. A Házbizottság 1/2017. állásfoglalása – egyes indítványok elektronikus úton történő benyújtásáról, https://www.parlament.hu/documents/10181/111782/1_2017_HB_AF.pdf/e326ba4f-69aa-4acd-84b7-3ad7d1ecb06f
3. A Házbizottság 5/2018-2022. állásfoglalása az egyes indítványok elektronikus úton történő benyújtásáról, <https://www.parlament.hu/documents/10181/111782/>

²⁰ OGYH-beszámoló, Molnár Gáborral készült interjú alapján 2021. december 28. online egyeztetés.

²¹ ParLex mint az IJR előfutára, jelentősége a jogalkotás modernizálásában, dr. Gáva Krisztián előadása a 2021. augusztus 26-ai IJR zárórendezvényen.

- 5__2018_2022_HB_AF.pdf/1d0f1832-cb45-8f7c-8483-b68709727a-ac?t=1539677194000
4. Az Országgyűlés elnökének a határozati házszabály 30. § (2) bekezdés b) pontja szerinti meghatározása az irománybenyújtás elektronikus formájáról, <https://www.parlament.hu/documents/10181/773675/Meghat%C3%A1roz%C3%A1s+az+irom%C3%A1nyben%C3%BAjt%C3%A1s+elektronikus+form%C3%A1j%C3%A1r%C3%B3l/e2aa25b8-bbe3-4d16-b32a-2ab74ba7932a>
 5. Az Országgyűlés elnökének tájékoztatása az Integrált Jogalkotási Rendszer bevezetéséről, https://www.parlament.hu/documents/10181/5568475/HB_t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3_IJR+bevezet%C3%A9se.pdf/ad4a6e83-7ee1-aa-da-1a70-6bccf2520a3e?t=1594368443067
 6. Felhasználói kézikönyv a „Törvényalkotás parlamenti informatikai rendszere (Parlex)” tárgyú fejlesztéshez, <https://www.parlament.hu/documents/10181/773675/Parlex+k%C3%A9zik%C3%B6nyv+I.+r%C3%A9sz/f72a4bae-ce41-4dda-9d84-f228d277181e>
 7. OGYH Beszámoló EPSA Díjátadó Maastricht 2019. november 18
 8. OGYH Beszámoló Molnár Gáborral készült interjú alapján 2021. december 28. online egyeztetés
 9. OGYH Főigazgatói tájékoztató a Törvényalkotás Parlamenti Informatikai Rendszere felhasználói hozzáférés-igénylésének rendjéről 2017. február 20.
 10. OGYH ParLex prezentáció, bevezetés, funkció ppt előadás
 11. Oktatási tájékoztató, <https://www.parlament.hu/documents/10181/5568475/IJR+honlapra+oktat%C3%A1si+t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3.pdf/fc55acb0-bed4-6136-08ce-d52424a7420d?t=1594368732422>
 12. Parlex mint az IJR előfutára, jelentősége a jogalkotás modernizálásában, dr. Gáva Krisztián előadása a 2021. augusztus 26-ai IJR zárórendezvényen.
 13. Parlex oktatóanyag, <https://www.parlament.hu>